

Verblijf in opslag maakt elke hond gek

Op zeven geheime locaties zitten in beslag genomen honden vast na bijtincidenten. Ze wachten op een gedragstest. Dat duurt te lang, zegt de werkgroep Hulp Inbeslaggenomen Honden.

tekst LOES DE FAUWE

Al ruim tien maanden eenzaam opgesloten in de opslag: geen hond die dit verdient'. Zo begint met een zeker gevoel voor drama de petitie, bestemd voor staatssecretaris Sharon Dijksma (Economische Zaken) en de Tweede Kamer. Onder dat motto worden op de website hulpinbeslaggenomenhonden.nl actie gevoerd tegen de bejegening van honden na een 'bijtincident'.

In beslag genomen honden, per jaar zou het gaan om zo'n tweehonderd dieren, verdwijnen onder verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie in een geheim gehouden asiel of kennel – 'opslag' genoemd. Het gaat hier overigens niet over levensgevaarlijke bijters; die worden direct afgemaakt.

Het wachten na het bijtincident is op de sinds 2009 verplichte gedrags-test. Die moet, volgens de richtlijnen van het landelijk parket, binnen twee tot vier weken worden afgenomen, maar vaak duurt dat veel langer.

De gedragstest heeft een geschiedenis. In 1990 en 1993 werden drie Nederlandse kinderen doodgebeten door een pitbullterriër. De pitbull werd direct verboden in de Regeling Agressieve Dieren (RAD). In 2008 evalueerde een commissie het beleid na bijtincidenten in Nederland. De RAD werd als niet-effectief beschouwd en afgeschaft. Een gedragstest werd verplicht, maar laat dus lang op zich wachten.

Sandra van de Werd van de werkgroep Hulp Inbeslaggenomen Honden: "Dan gaat die hond in een hok met het bordje: gevaarlijk. Die hond komt dat hok niet uit, wordt daar hartstikke gek."

Nederlands bekendste hondentrainers, Martin en Helly Gaus, steunen haar actie. Zij verzetten zich al langer tegen de trage procedures rond in beslag genomen honden. Hun voorname grieve is dat de hond in isolatie zo gestrest, angstig en of agressief raakt, dat een test geen zuiver beeld meer kan geven.

Gaus: "Vooral die linke jongens komen tijdens de opslag niet uit hun hok. Ze worden steeds agressiever in de verdediging van die paar vierkante meters, ze worden het hok in- en uitgejaagd met hogedruksputten of benaderd met een vangstok. Onder zulke omstandigheden testen is onethisch. De hond is kansloos. Maar ook zulke honden kunnen nog goed trainbaar zijn, zien we hier."

Honden worden na ernstige of herhaalde bijtpartijen in beslag genomen en moeten altijd worden getest voordat een definitieve beslissing valt: moet de hond op cursus, komt er

'Ook zulke honden kunnen nog goed trainbaar zijn'

een aanlijn- en muilkorfgebod, moet een andere baas worden gezocht of moet hij worden gedood. "Honden worden niet zo maar in beslag genomen," benadrukt Johan Vos van de Dienst Regelingen op het ministerie van Landbouw. "Een bijtincident is echt heel heftig."

Staffordshireterriër Rocco kwam in

augustus in de opslag terecht, nadat hij twee keer had gevochten met honden uit de straat en een man die de honden uit elkaar wilde halen had gebeten. Een Rotterdamse rechter zal 29 mei oordelen over zijn gedrag.

In afwachting van zijn gedragstest zat Rocco een half jaar in een asiel. Vervolgens werd hij 'nauwelijks test-

baar' geacht. Het advies: afmaken.

Zijn eigenares ging in beroep. De rechter stemde in met een second opinion, in de vorm van een gedragscursus, heropvoeding dus, bij hondentrainers Martin en Helly Gaus.

Volgens Gaus' rapportage kalmeerde Rocco al snel. De hond bleek 'leergaag' te zijn, evenals – niet onbe-

Als de in beslag genomen honden lang vast zitten, zoals nu gebeurt,

worden ze steeds gestrest. Onder zulke omstandigheden een gedragstest uitvoeren is onethisch, zeggen critici. 'Die honden zijn kansloos.'

FOTO MARTIN GAUS

Met een beetje pech heeft de labrador al adhd

Het is heel mooi, zeggen hondentrainers Martin en Helly Gaus, dat het al normaal is om met je hond naar de hondenschool te gaan voor een behoorlijke opvoeding.

Los daarvan zou iemand die een hond wil aanschaffen, zich goed moeten realiseren wat voor soort hond welke zorg vergt en welke leiding. De grote cane corso, mastiff, mastino's, Amerikaanse bulldog vragen echt andere zorg dan een airedaleterriër of een poedel. Gaus: "Het probleem is dat mensen volstrekt onwetend zijn. Ze kiezen een hond op basis van emotie, van het uiterlijk."

De ene soort is onverdraagzaam op eigen terrein, andere – en dat zijn vooral de terriërs – zijn onverschillig jegens andere honden. Herdershonden zijn weer overbeschermend wat betreft het eigen territorium.

Niet elke hond laat zich even gemakkelijk opvoeden en leiden. Gaus: "Wie gewoon een hond wil omdat het leuk is en niet veel tijd kan steken in de opvoeding, moet niet kiezen voor terriërachtige honden, zoals de bulterriër, de staffordshireterriër, Jack Russell, Amerikaans bulldog of rottweiler."

Die zijn vaak onverdraagzaam jegens soortgenoten, want zo zijn ze ooit gefokt.

Herders zijn werkhonden; de Mechelse herder, maar ook de bordercollie, moet werken, anders wordt hij gek.

Grote vraag naar een bepaald hondensras (collies, dalmatiër, herders) vanwege populaire films en televisieseries leidt gemakkelijk tot rommelige fok. "We zien nu labradors met adhd." En rommelige handel: "Door de populariteit van *Commissaris Rex* zijn er momenteel veel slechte Duitse herders in omloop."

Wat voor hond moet zo iemand dan wel kiezen? Poedels, spaniëls, golden retrievers, labradors, en andere kleinere hondensoorten, de 'gezelschapshonden'.

Liever nog zagen ze bij Gaus dat we het hier doen zoals in Zwitserland, waar een cursus verplicht is voordat een hond kan worden aangeschaft. De Zwitsers hebben ook gedragsregels voor de omgang met honden, zo wel voor eigenaren als voor niet-eigenaren. Ook dat kan bijtincidenten voorkomen, zegt Helly Gaus, want veel mensen weten niet hoe ze met honden moeten omgaan.

langrijk – zijn baasje. De rechter zal straks op dvd zien wat Rocco inmiddels heeft geleerd. Hij ziet hoe de hond wordt geprikkeld door bijvoorbeeld een opspringende paraplu, andere honden, passanten met wapperende jassen, ongevraagd aanhalen en een ruzieschopper, die uitvalt tegen zijn baasje.

Rocco blijft rustig en gehoorzaamt alle commando's. Martin en Helly Gaus hebben zo de laatste vijf jaar veertien honden die een euthanasieadvies hadden gekregen, 'in herkansing' getraind. Twee zijn alsnog bij Gaus afgemaakt, twaalf zijn heropgevoed weer thuis.

Op die ervaringen baseren Gaus en zijn vrouw hun kritiek op de gedrags-test: het 'risicoassessment' dat is ontwikkeld door etholoog Matthijs Schilder van de Gedragskliniek voor Dieren van de Universiteit Utrecht. Dat assessment toetst niet de trainbaarheid van de hond, zeggen ze, en dat vinden zij een groot manco.

Helly Gaus: "Het eerste wat we doen: naar buiten gaan en een relatie met hem opbouwen, vertrouwen

kweken. Na een paar dagen heb je al een trainbare hond."

Te vaak dus, vinden zij, krijgen honden op grond van de test ten onrechte het stempel van gevaarlijk en hopeeloos. Gaus: "Het is onrechtvaardig tegenover de hond en tegenover de eigenaar."

De opvoedcursus als second opinion wordt steeds vaker en met succes door wanhopige hondenbezitters bij de rechter afgedwongen. Inmiddels is er bij Gaus, die wel spreekt over zijn 'Mesdagkliniek' voor honden, een wachtlijst voor die secondopiniontrainingen.

Martin en Helly Gaus hebben op grond van hun ervaringen met de 'afgekeurde' honden voorgesteld het protocol van inbeslagname te wijzigen. Essentie is dat de hond niet uit huis wordt gehaald, maar direct een aanlijn- en muilkorfgebod krijgt. Dan moet de eigenaar met de hond verplicht op opvoedcursus, waarna een test volgt als de eigenaar af wil van geboden, zoals aanlijnen en muilkorven. "Dat scheelt een boel

'Eigenaar hoort nooit meer iets. Dat geeft veel verdriet'

frustratie en verdriet," aldus Gaus.

De Gedragskliniek voor Dieren noemt in een schriftelijk antwoord het door Gaus voorgestelde alternatief: 'reëel'. Men twijfelt echter niet zozeer aan de hond, maar aan sommige eigenaren. Uit onderzoek uit 2008: 'Er is wetenschappelijk bewijs voor het verband tussen bijtende honden en karakter- en andere eigenschappen van eigenaren, in geval van inbeslagnames niet zelden een bekende van de politie.'

De opslag van die Nederlandse honden voltrekt zich sinds 2008 in een schemergebied. Alleen de politie Amsterdam heeft een cijfer: zes inbeslagnames in 2012. Adressen van opvanglocaties zijn officieel nog steeds ge-

heim. Hondeneigenaren, aldus Gaus, horen na de inbeslagname niets: "Geen bericht, geen foto. Dat geeft veel verdriet."

Over al die schimmigheid maakt de Landelijke Inspectie Dierenbescherming (LID) zich dan ook zorgen. "Wij weten dat honden soms te lang in opslag zitten, maar we weten niet hoeveel het er zijn en hoeveel te lang ze in de opslag verblijven."

Duidelijk is dat er altijd honden zijn voor wie er geen nieuwe baas is na de opslag. Zeker honden met een aanlijn- en muilkorfgebod raken de opslaghouders niet gemakkelijk kwijt. Die worden doorgaans ook afgemaakt.

Vos bevestigt dat 'moeilijke' honden soms worden herplaatst bij een trainer om er een werkhond van te maken. "Voor de beveiliging."

In de hondenschool van de familie Gaus in Lelystad komt Helly Gaus binnen met staffordshireterriër Rocco, een beer van een hond. Rocco komt nieuwsgierig snuffelen bij het bezoek. Martin Gaus: "Officieel was deze hond nu al dood geweest."

Eerder gewond door klussen

Nederland telt ongeveer twee miljoen honden. In 2008 bleek uit onderzoek dat er elk jaar circa 150.000 bijtincidenten zijn, 66 procent daarvan is niet ernstig.

Vijftienduizend mensen komen voor behandeling van een bijt-wond bij de huisarts, zeventienduizend belanden op de eerste hulp, 230 mensen moeten wagens hun verwondingen worden opgenomen. Er valt gemiddeld één dode per jaar.

De kans dat je in een bepaald jaar door een hond wordt gebeten is één op dertien miljoen, het risico op verwondingen door sporten of klussen ligt een stuk hoger.